

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____

« ____ » _____ 20 ____ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності облік та аудит

за темою:

Дебіторська заборгованість: облік, контроль та аналіз
на прикладі ТОВ «НТЦ «КЕРАМ-ТЕХНОЛОГІЇ»

Виконавець:

студент (ка) ЦЗФН групи 4зф1

Бельченко Анастасія Геннадіївна

Науковий керівник

Старший викладач

Кубік Валентина Дмитрівна

Одеса 2018

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	5
1.1. Поняття та економічна сутність дебіторської заборгованості	5
1.2. Класифікація дебіторської заборгованості, її види і методи оцінки.....	9
1.3. Існуючі недоліки і шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості.....	17
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	20
2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ НТЦ «Керам-технології».	20
2.2. Оцінка діючої системи обліку і контролю дебіторської заборгованості.....	22
2.3. Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості в умовах автоматизації.....	27
2.4. Недоліки і шляхи вдосконалення обліку розрахункових операцій з дебіторами.....	32
РОЗДІЛ 3. ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	35
3.1. Організація зовнішнього та внутрішнього контролю, як ланки управління.....	35
3.2. Методика контролю операцій з дебіторською заборгованістю...	38
3.3. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства.....	45
ВИСНОВКИ.....	54
Список використаних джерел.....	59
Додатки.....	66

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток України на сучасному етапі характеризується становленням ринкової економіки, її інтеграції у систему міжнародних економічних відносин. До розвитку економіки залучаються зовнішні та внутрішні інвестиції, кредити, проводяться емісії цінних паперів, йде роздержавлення власності та приватизація майна.

Одним із основних та найважливіших моментів в функціонуванні підприємства є грошові кошти та розрахункові операції. Складні економічні умови становлення і розвитку вітчизняного підприємництва змушують підприємства постійно шукати рішення, що забезпечують їм можливість виживання. Зокрема, тривала відсутність вільних грошових коштів і економічна криза сприяли активізації використання організаціями негрошових форм погашення заборгованостей. Підприємство в свою чергу має бути зацікавлено в тому, щоб отримати в повному обсязі кошти за свої товари/послуги і бути впевненому в тому, що будуть проведені всі відповідні розрахунки підприємства з контрагентами, бюджетом, робітниками, тощо.

Одним з найважливіших моментів, які характеризують фінансове становище підприємства, є стан розрахунків з дебіторами. Погіршення фінансового стану більшості підприємств є катастрофічне збільшення їхньої дебіторської заборгованості.

Актуальність теми полягає в тому, що дебіторська заборгованість є одним з негативних явищ. Велика сума заборгованостей призводить кризи неплатежів. Платіжна криза являє собою одне з найбільших негативних явищ в економіці держави в цілому. Для нормального функціонування всіх ланок народного господарства необхідно, щоб підприємці, приймаючи рішення, мали достовірну інформацію про фінансове становище підприємства, зокрема, про стан дебіторської заборгованості, про законність і підтвердження господарських операцій, внаслідок яких вона виникла.

Мета і задачі дослідження. Метою випускної роботи є дослідження теоретичних і практичних основ обліку і контролю дебіторської заборгованості, визначення стану обліку на підприємстві, що діє, і аналіз дебіторської заборгованості підприємства.

Виходячи з даної мети, основними завданнями є:

- вивчення поняття, видів і методів оцінки дебіторської заборгованості,;
- ознайомлення з організацією обліку дебіторської заборгованості на ТОВ НТЦ «Керам-технології»;
- аналіз стану заборгованості підприємства,.

Також, значне місце в роботі буде посідати вивчення механізмів управління дебіторською заборгованістю. Адже ж, саме від ефективності управління розрахунками на підприємстві в більшості і залежить його фінансовий стан.

При виконанні випускної роботи використані діючі законодавчі і нормативні документи, які регулюють питання бухгалтерського обліку, економічна література, а також публікації в періодичних виданнях.

Методологічною основою роботи стали діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу економічних явищ та процесів, що дало можливість комплексно провести дослідження проблеми обліку дебіторської заборгованості підприємства. Крім того в роботі були використані прийоми економічного аналізу та економіко - статистичні методи, що дали змогу вивчити і спрогнозувати окремі показники економічної діяльності підприємства.

Виходячи, зі всього вище викладеного можна сказати, що дана тема є актуальною і представляє певний інтерес для проведення досліджень.

ВИСНОВКИ

У процесі фінансово-господарської діяльності суб'єкти підприємницької діяльності вступають у розрахункові взаємовідносини з постачальниками, з покупцями і замовниками, з установами банку, податковими органами, з Пенсійним фондом; проводять розрахунки по претензіях, по відшкодуванню матеріальних збитків; є посередниками між працівниками та іншими особами і господарськими органами та інші. Але не завжди ці розрахунки з іншими підприємствами або фізичними особами відбуваються одночасно з передачею майна, виконанням робіт, наданням послуг тощо. У зв'язку із цим у підприємства виникають розрахунки з дебіторами.

Порядок обліку дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності регулюються П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність».

В результаті проведеного дослідження при виконанні випускної роботи на підприємстві ТОВ НТЦ «Керам-технології» було виявлено, що дебіторська заборгованість є невід'ємною частиною господарської діяльності підприємства, як і більшості українських підприємств.

Бухгалтерський та податковий облік дебіторської заборгованості на підприємстві організований згідно з чинним законодавством України, положень та стандартів бухгалтерського обліку.

Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості у ТОВ НТЦ «Керам-технології» має досить високий ступінь автоматизації. Облік ведеться за допомогою таких програмних продуктів, як 1С «Бухгалтерія» та системи «Банк-Клієнт». Проте облік дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві потребує незначних змін та доповнень, які полегшать процес обліку дебіторської заборгованості та зроблять процес управління нею та аналізу більш ефективним для прийняття рішень.

В якості таких змін в випускній роботі було запропоновано доповнення класифікації дебіторської заборгованості за рядом ознак, таких як:

- класифікація дебіторської заборгованості в розрізі дебіторів в залежності від їх платоспроможності;
- розподіл дебіторської заборгованості на допустиму та невикордану, що дозволить простежити порушення фінансово-розрахункової дисципліни і виявити: неякісну роботу контрагента - відсутність коштів у покупця, незадовільну організацію роботи його бухгалтерії.

Також, на наш погляд, рахунок 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» у ТОВ НТЦ «Керам-технології» доцільно буде доповнити декількома субрахунками:

- «Розрахунки за відстроченими платежами»;
- «Взаєморозрахунки та бартерні операції».

Запровадження в обліку наступних субрахунків зніме навантаження з субрахунку 361 та більш деталізує облік розрахунків з замовниками послуг. Інформація по новим субрахункам буде корисною для аналізу стану та руху дебіторської заборгованості підприємства.

Потрібно зазначити, що на досліджуваному підприємстві не ведуться такі рекомендовані узагальнюючі регістри обліку, як журнали, але це пов'язано з тим, що облік цілком автоматизований у програмі 1С: Бухгалтерія, замість журналів підприємством в програму отримується аналіз субрахунків за різними субконто та оборотно-сальдові відомості. Це спрощує узагальнення даних обліку на підприємстві і дозволяє оперативно приймати управлінські рішення.

Отже, на нашу думку, підприємство має право самостійно розробити зручні для власної системи обліку узагальнюючі регістри, які будуть систематизувати облікову інформацію в них. Наприклад, для рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» ми пропонуємо розробити узагальнюючу таблицю для всіх субрахунків цього рахунку з розподілом по окремим дебіторам. Список дебіторів в такому документі можна

систематизувати за рівнем їх платоспроможності, а заборгованість – залежно від термінів її погашення.

Для підвищення рівня контролю за дебіторською заборгованістю рекомендуємо вдосконалити її внутрішній аудит. Для цього необхідно проводити ретельний огляд та зіставлення всіх даних первинних документів та даних первинних документів, що стосуються обліку руху дебіторської заборгованості; проводити регулярний аналіз стану та руху дебіторської заборгованості на підприємстві, терміну її обіговості. На підставі такої перевірки сформувавши систему заходів що дозволить скоротити обсяги дебіторської заборгованості.

В результаті аналізу стану та руху дебіторської заборгованості ТОВ «НТЦ «Керам-технології» за період 2015-2017 роки нами було виявлено збільшення загального обсягу дебіторської заборгованості на 15,2 тис. грн. Така ситуація склалася в основному за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги (+159,4 тис.грн.) та зменшення іншої поточної дебіторської заборгованості (- 144,4 тис. грн.). Це свідчить про збільшення обсягів виробництва, конкурентоспроможність продукції, підвищення фінансової стійкості підприємства.

В структурі дебіторської заборгованості ТОВ НТЦ «Керам-технології» на початок досліджуваного періоду переважала дебіторська заборгованість по іншими розрахункам у загальній сумі активів, але станом на кінець 2016 року ця стаття дебіторської заборгованості значно зменшилась. Навпаки зросла дебіторська заборгованість по розрахункам за товари, роботи і послуги.

Коефіцієнт обороту дебіторської заборгованості зріс на 6,45 днів, що свідчить про зниження швидкості сплати заборгованості та зростання ризику її непогашення на підприємстві.

Період одного обороту дебіторської заборгованості за досліджуваний період знизився на 355 днів. Це пов'язано з тим, що укладені договори мають

довготривалий термін виконання, а сплата відбувається після гарантованого періоду запуску обладнання.

На досліджуваному підприємстві зниження загальної суми дебіторської заборгованості у складі поточних активів є позитивною тенденцією, так як викликано покращенням кредитної політики стосовно покупців. Зменшення дебіторської заборгованості в активах підприємства показує, що покупці своєчасно розраховуються за отримані послуги і тим самим, між датою надання послуг та датою отримання за них коштів невеликий проміжок часу.

В процесі дослідження діяльності ТОВ НТЦ «Керам-технології» нами були відмічені наступні сильні сторони підприємства: традиції високої якості обслуговування і гостинності; налагоджені партнерські відносини з замовниками на розумних кредитних умовах; система знижок для постійних клієнтів; кваліфікований персонал; розроблена система навчання співробітників.

З іншого боку підприємство має достатню кількість слабких сторін та загроз з боку інших підприємств спільної галузі діяльності, серед яких нами відмічено: проблеми з фінансуванням; недостатність фінансових ресурсів, необхідних для зміни стратегії управління; відсутність чітко вираженої стратегії розвитку.

Враховуючи вищевикладені тенденції, підприємству для покращення свого фінансового стану слід здійснити такі заходи:

1. Операційна діяльність:
  - більш раціональне використання запасів;
  - проведення заходів щодо зниження собівартості продукції;
  - застосування ефективних заходів щодо товаропросування;
  - оперативний контроль і стимулювання високопродуктивної праці;
  - оптимізація обсягів виробничо-збутової діяльності;
  - дотримання чітко розробленої стратегії управління і розвитку підприємства.

2. Інвестиційна діяльність:

- підвищення ефективності реалізації проектів реального інвестування (вкладення в основні засоби, модернізація обладнання);
- залучення зовнішніх інвестицій як додаткових джерел фінансування.

В результаті впровадження зазначених пропозицій на підприємстві, на нашу думку, можна очікувати підвищення ефективності обліку й управління дебіторською заборгованістю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артюх О. В. Облік та аудит дебіторської заборгованості: напрями удосконалення / О. В. Артюх, К. М. Лосєва // Сучасні міжнародні економічні відносини: становлення та розвиток: збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів та молодих учених (27-28 травня 2016 р.). – Київ: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2016. – Ч. 2. – С. 14–18. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/5023>
2. Аудит: Учебник для вузов / В. И. Подольский, Г. Б. Поляк, А. А. Савин, Л. В. Сотникова – М.: Аудит, ЮНИТИ, 2001. – 432 с.
3. Бабіч В. В., Сагова С. В. Фінансовий облік (облік активів): Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2006. - 282 с.
4. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємств. / О.М. Бандурка, М.Я. Коробов, П.І.Орлов, К.Я. Петрова. – К.: Либідь, 2002. - 384 с.
5. Бондаренко О.С. Методика управління портфелем дебіторської заборгованості// Актуальні проблеми економіки. - №4(58). - 2006. – С. 17-22.
6. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту. Пер.з англ..-К.: КП «ВАЗАКО», видавництво «Молодь», 1997.- 1000с.
7. Беспалов М.В. Финансово-экономический анализ хозяйственной деятельности коммерческих организаций (анализ деловой активности): [учебное пособие] / М.В. Беспалов. – М., Инфра, 2014. – 516 с.
8. Береза С.Л. Побудова облікової політики відображення грошових активів та дебіторської заборгованості// Вісник ЖДТУ.-2003. - №1(23). – С. 35
9. Білик М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. - 2-ге вид., без змін. / М.Д.Білик, О. В.Павловські, Н. М.Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. - К.: КНЕУ, 2007. - 592 с.
10. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств // Фінанси України. – 2003 р. - № 12. – С. 24-36.

11. Бобро А. Справжній бухоблік / А. Бобро, Д. Винокуров, Н. Білова. – Харків: Фактор, 2012. – 1200 с.
12. Борзенко О.П. Шляхи оптимізації дебіторської заборгованості/ О.П. Борзенко // Майбутнє - аудит: Матеріали першої спільної науково-практичної спілки аудиторів України і ВУЗів. – 2004. – С.155-160.
13. Бухгалтерський облік . Частина I : навчальний посібник / за ред. В. Ф. Максимової. - Одеса : ОНЕУ, 2013. - 462 с.
14. Бухгалтерський облік . Частина II : навчальний посібник / за ред. В. Ф. Максимової. - Одеса : ОНЕУ, 2013. - 462 с.
15. Бычкова С.М. Аудит расчетов с поставщиками, покупателями, дебиторами и кредиторами, подотчетными лицами // Аудиторские ведомости. – 2007. – № 9. – С.11-17.
16. Ван Хорн Дж.К. Основы финансового менеджменту/ Ван Хорн Дж.К., Вахович Дж.М. // 12-е вид. - М.: «І.Д. Віл'ямс», 2008. — 1232 с.
17. Верховлядова Н., Бухгалтерський фінансовий облік. Теорія та практика: Навч. посібник. / Н. Верховлядова, В. Шило, С. Ільїна, В. Кисла – К.: Центр навч. літератури, - 2010. – 536 с.
18. Верхушіна Н. В., Управління дебіторською заборгованістю / Н. В. Верхушіна // Фінансовий менеджер, № 5 - 2005 р. - С. 14.
19. Войтенко Т. Бухучет: официальные разъяснения и практические комментарии. – Х.: Фактор, 2011. - 240 с.
20. Гайдай Н. Методика операционной проверки денежных активов торговых предприятий / Н. Гайдай, С. Черная // Бухгалтерский учет и аудит.- 2002.- № 5.- С. 43-47; № 6.- С. 38-46.
21. Голов С.Ф., Костюченко В.Н. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность по международным стандартам. - Х.: Фактор, 2011. -1008 с.
22. Дерій В.А., Кізіма А.Я. Аудит: курс лекцій–Тернопіль:Джура, 2002.– 86с.
23. Деєва Н.М. Аудит. Навчальний посібник рекомендовано МОН України , 2007. – 184с.

24. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» № 996- XIV від 16.07.99 р. (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

25. Закон України «Про господарські товариства» № 1576-ХІІ від 19.09.1991 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

26. Зверяков М.И. Теоретические проблемы формирования национальной экономической системы: монография / М.И. Зверяков. – Одесса: Астропринт, 2012. – 352 с.

27. Іванілов О.С. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства/ О.С. Іванілов, В.В.Смачило, Є.В. Дубровська // Актуальні проблеми економіки. - №1(67). – 2007. – С. 156-163.

28. Иванов В. Н. Деньги и кредит: Курс лекций. – 3-е изд., испр. и доп. – К.: МАУП, 2003. – 288 с.

29. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / В.М. Івахненко – К.: Слово, 2010. – 352 с.

30. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств й організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291, зі змінами.

31. Кияшко О.М. Необхідність облікового забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства // Актуальні проблеми економіки. - №3(93). – 2009. – С. 190 – 196.

32. Квач Я. П. Фінансовий аналіз. Модульний курс. Навчальний посібник / Я. П. Квач, Г.В. Кошельок, О.М. Терещенко, Г.В. Юр'єва, під ред. О.С. Редькіна – Одеса: ТОВ «Елтон», 2010 – 470 с.

33. Кожевнікова О. Дебіторська заборгованість і кредитна політика компанії / О. Кожевнікова // Україна фінансова, інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/sdu/119.htm

34. Комаха А. М., Кредитні ресурси підприємства / А.М. Комаха // Фінансовий директор, № 4. - 2003 р. - С. 7-8.

35. Кубик В. Д. Облікова політика як інструмент стратегії розвитку

підприємства / В. Д. Кубик // Міжнародна науково-практична конференція, «Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики»: у 2-х частинах. – Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2015. – Ч.1. – С. 104-106. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3942>

36. Кузнецова С.А. Проблеми класифікації дебіторської заборгованості в Україні // Вісник ЖІТІ. – 2001. – № 15. – С. 144-149.

37. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. Навчальний посібник рекомендовано МОН України., 2006, - 576 с.

38. Лігоненко Л.О., Новікова Н.М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: Навч. посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 275 с.

39. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп.- Київ: Вид-во "Центр учбової літератури", 2009. – 670 с. - [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://uchebniks.net/book/96-finansovij-oblik-navchalnij-posibnik-lishilenko-ov/15-26-oblik-amortizaciyi-ta-znosu-osnovnix-zasobiv-i-nematerialnix-aktiviv.html>

40. Лищенко О. Г., Управління дебіторською заборгованістю як фактором фінансової стійкості підприємства / О. Г. Лищенко, І. С. Середа // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – №3. – С. 84-89.

41. Матицина Н. Фінансова політика підприємства як інструмент управління дебіторською заборгованістю // Бух. облік і аудит. – 2005. – №7. – с.25-29.

42. Нападовська Л. В. Управлінський облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ Л. В. Нападовська. – К.: Книга, 2004. – 544 с.

43. Нашкерська Т. В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. / Т.В. Нашкерська – Київ: ЦНЛ, 2008. – 464 с.

44. НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р.(зі змінами від

27.06.2013 р. № 627) [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

45. Організіція бухгалтерського обліку. Навч. посібник / За ред. Леня В.С. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.

46. Олена Водоп'янова Види дебіторської заборгованості // Дебет-Кредит. журнали online - № 14. – 2013. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<https://online.dtkk.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9620-2013.epub/navPoint-4>

47. Пантелєєв В. В. Облік операцій з підзвітними особами // Дебет-Кредит. Практична бухгалтерія – Школа бухгалтера № 14, за 08.09.07 р., с. 17-18.

48. Пархоменко В. Інвентаризація як інструмент достовірності фінансової звітності/ В. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – №1. – с.32-39.

49. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу:
[//http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3)

50. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та інструкція про його застосування: практич. посібник / [упоряд. Безверхий К. В.]. -К. : Центр учб. літ., 2015. - 150 с.

51. П(с)БО 10 «Дебіторська заборгованість», затв. наказом МФУи № 237 від 08.10.99 р., зі змінами від 09.08.2013р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

52. П(с)БО 11 «Зобов'язання», затв. наказом МФУ від 31.01.00р. № 20. Зі змінами від 08.02.2014р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

53. П(с)БО 13 «Фінансові інструменти», затв. наказом МФУ № 87 від 31.03.04р. зі змінами від 27.06.2013р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

54. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ Міністерства фінансів України від 02.09.14 р. № 879. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

55. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом МФУ №88 від 24.05.95 р. зі змінами від 11.04.2017 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

56. Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення: Постанова КМУ від 29.04.99 р. № 750. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/750-99-%D0%BF>

57. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання, наказ МФУ №841 від 28.09.2015р. зі змінами № 350 від 10.03.2016р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15>

58. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. - Тернопіль: Карт-бланш. 2002. - 628с.

59. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: 5-е изд., перераб. и доп./ Г.В. Савицкая - М.: 2009. - 536 с.

60. Савченко В. Я. Аудит: Навч. посібник / В.Я. Савченко, В.О. Зотов, С.А. Кириленко, О.А. Петрик, І.Ю. Чумакова – Житомир: КНЕУ, 2006. – 328 с.

61. Салига С. Я. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / С.Я. Салига - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 210 с.

62. Сінельник М. М. Управління дебіторською заборгованістю та задачі її обліку на підприємствах торгівлі // Матеріали VI регіональної студентської

науково-практичної конференції «Облік, аналіз і аудит: сучасний стан і проблеми розвитку». - 1 том. – Донецьк: ДонНТУ, 2005. – с. 196-205.

63. Смирнова О.М. Проблема управління дебіторською заборгованістю на підприємствах України / О.М. Смирнова // Збірник наукових студентських робіт. ОДЕУ ОЕФ. 2011. – № 3. – 388 с.

64. Сурніна К.С. Автоматизація розрахунків з дебіторами і кредиторами/ К.С. Сурніна // Вісник ЖІТІ. – 2001. - № 16. – С.126-129.

65. Сурніна К.С. Резерв сумнівних боргів: порівняння українських, російських та міжнародних стандартів обліку/ К.С. Сурніна // Збірник тез та текстів виступів на Другій всеукр. наук. конф. - Житомир: ЖДТУ, 2004.– С.100-104.

66. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. - 3-тє вид. доп. і перероб./ Н.М. Ткаченко - К.: Алерта.- 2011.-1076 с.

67. Финансы предприятий: Учебник для вузов / Н.В.Колчина, Г.Б.Палек, Л.П.Павлова и др.; Под ред.проф. Н.В.Колчиной. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2004. – 447с.

68. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами і доповненнями) - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

69. Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська-Гонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. -К. : Центр учб. літ., 2016. - 336 с.